

Počastimo Jezusa s pomočjo križa svetega Damijana

- ▶ Tako imenovano razpelo "San Damiano" je v 12. stoletju naslikal umbrijski slikar: Platno je nalepljeno na trak iz orehovega lesa višine 190 cm, širine 120 cm in debeline 12 cm.
- ▶ Verjetno je bilo razpelo namenjeno obešenju nad oltarjem svetega zakramenta: kar je bila značilost župnijskih cerkva.

Počastimo ga takole:

V imenu Očeta
in Sina
in Svetega Duha!
Amen!

Ne pozabimo: z njegovo pomočjo je Jezus zaupal sv. Frančišku njegovo veliko nalogo:
Pojdi in popravi mojo cerkev!

- ▶ Leta 1257 so klarise zapustile San Damiano in se odpravile proti cerkvi svetega Jurija , s seboj pa so vzele razpelo.
- ▶ Z njimi ostaja vsa ta stoletja.

- ▶ V velikem tednu leta 1957 so ga nad novim oltarjem v kapeli svetega Jurija v baziliki svete Klare Asiške prvič pokazali javnosti.

Ko je ta naš dvajsetletni fant molil pred to ikono, so v njem zasijali kar najobilnejši darovi in karizme, ki so ob koncu življenja dosegli vrhunec v stigmah.

- ▶ Za vzhodne kristjane je ikona upodobitev živega Boga, po katerem pride do osebnega srečanja z Bogom po Svetem Duhu.
- ▶ Ikona svetega Damjana je torej osebno srečanje s spremenjenim Kristusom – Bogom, ki je postal človek.

Razpelo vsebuje zgodbo
o smrti,
vstajenju in
vnebohodu v slavo.

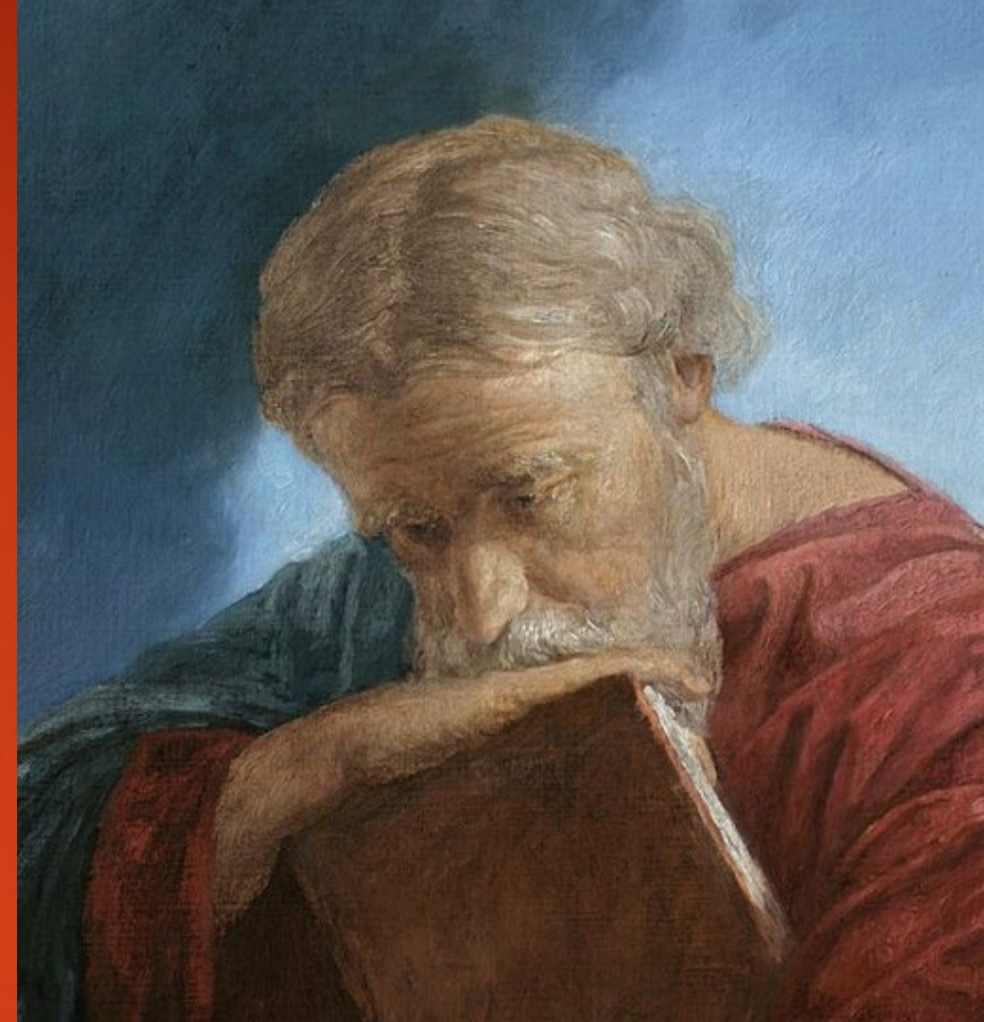
Vse nas vabi, da ga opazujemo, se iz
njega učimo in mu sledimo
z živo in živeto vero,
tako kot je to storil sveti Frančišek.

- ▶ V Janezovem evangeliju je Jezusova odrešilna smrt prikazana v njeni silni veličastnosti in to razpelo je slikovito pričevanje o njej.
- ▶ Ta ikona je dar, ki je svetega Frančiška tako pritegnila in mu je naš Gospod Jezus Kristus lahko preko nje sporočil:

"Pojdi, popravi mojo cerkev,"

Danes sem jaz njegova sestra in brat z istim poslanstvom.

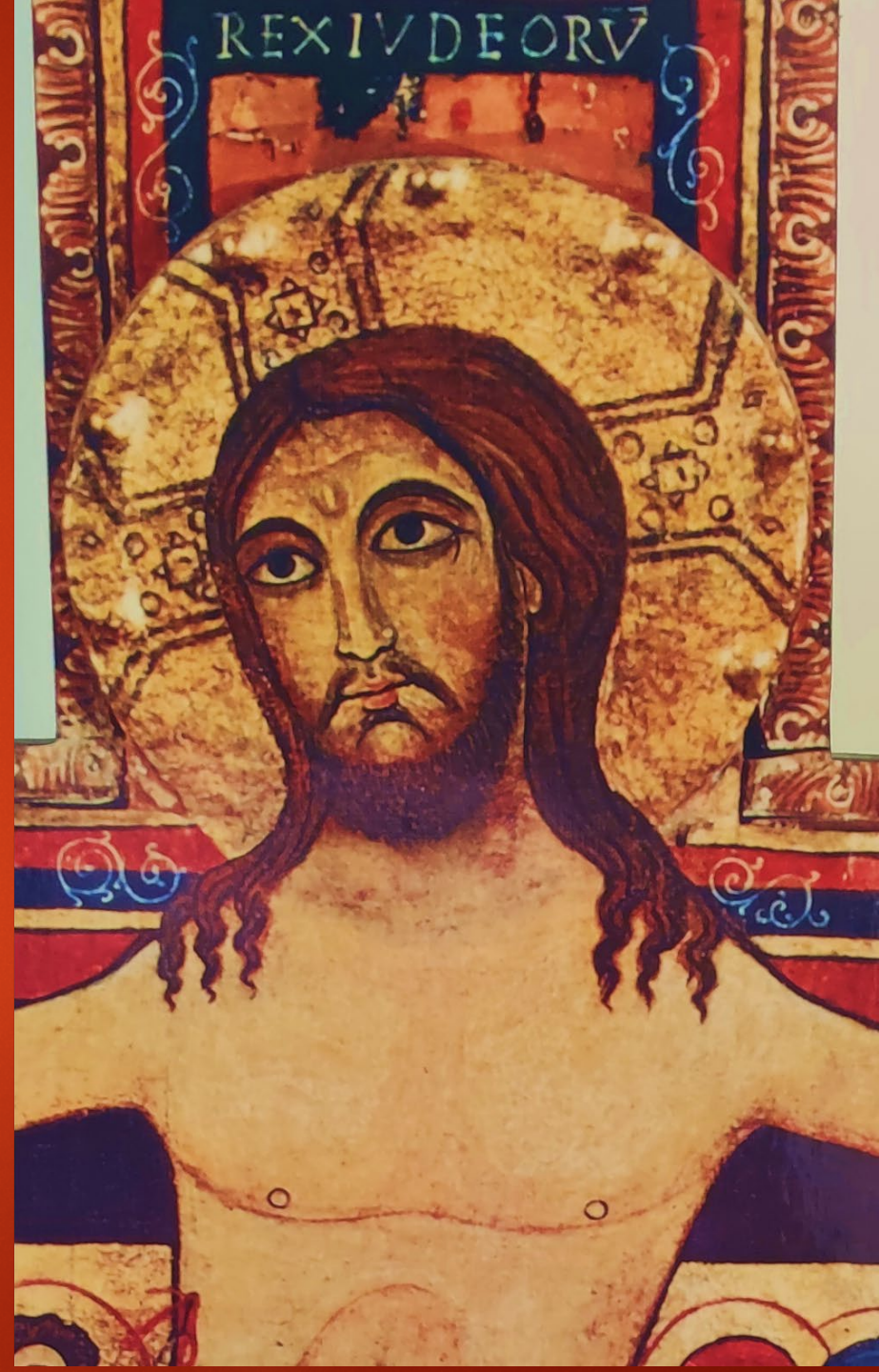

Kristusov lik

- ▶ Osrednja figura ikone je Kristus: kakor beremo: "Jaz sem luč sveta. Kdor hodi za menoj, ne hodi v temi, ampak bo imel luč življenja" (Jn 8,12).
- ▶ Kristus stoji, ni pribit na križ. Njegove oči so odprte: gleda na svet, ki ga je rešil. Je živ. Njegova obleka je preprosta tančica, ki simbolizira Njegovo sveto duhovništvo in Njegovo vlogo žrtve.

- ▶ Senca na Jezusovem obrazu je poudarjena s tem, da sta avreola in obraz nagnjena.
- ▶ Kristusova človečnost zakriva bistvo Slave Besede.
- ▶ Oprsje, grlo in vrat so zelo izraziti. Jezus, ki je dahnil Svetega Duha učencem (Jn 20,22), je začel novo stvarjenje. V resnici je dihnil vanje in rekel "prejmite Svetega Duha".

Medaljon in napis.

- ▶ Vnebovzetje je predstavljeno v rdečem krogu: Kristus izstopa iz kroga in nosi zlati križ, ki je zdaj njegovo kraljevsko žezlo. Njegova oblačila so zlata simbol zmage. Njegov rdeči šal je znak njegove prevlade in suverenosti. Angeli ga pozdravljajo v nebesih.
- ▶ Tudi mi stopajmo za njim, da bi zrlili njegovo slavo in bili uvedeni v ljubezen Svete Trojice.
- ▶ IHS so prve tri črke Jezusovega imena. NAZARE je Nazarečan; REX je "kralj" in IUDERUM je "od Judov". O tem poroča tudi evangelij po Janezu. "Jezus, judovski kralj.,"

Sveta Trojica - Roka Očeta

- ▶ Iz notranjosti polkroga na vrhu ikone se z blagoslovom razodeva Bog Oče, ki ga nihče ni videl. Ta blagoslov daje Božja desnica z iztegnjenim prstom Svetega Duha.
- ▶ Okusimo neskončno Očetovo radost, ki blagoslavlja sovjega Sina, pa tudi vse, ki verujejo vanj. Njegov blagoslov je večno življenje. Radost očeta je dati življenje.

Sveta Trojica – Očetova zakrita podoba

Na sredi Jezusovega poprsja lahko razberemo obris glave podobe, ki je obrnjena k Jezusovemu levemu boku. Gre za Očeta o katerem Jezus pravi: „Kakor si ti Oče v meni...” (Jn 17,21)

Okušajmo zdaj Jezusovo besedo: „Jaz in Oče sva eno (Jn 10,30). Zadrhtimo od radosti, ker je Jezus prosil, da bi bili vpeljani v to edinost.

„Nisem sam, kajti Oče je z menoj“ (Jn 16,32)

Sвета Trojica – Sveti Duh

Na Jezusovem čelu je mogoče razbrati goloba v strmoglavem letu in z razprostrtimi krili: Sveti Duh.

Sveti Pavel zapiše: „V njem telesno prebiva vsa polnost Božanstva (Kol 2,9).

Tako je Jezusovo telo živi tempelj.

Hvala Sveti Duh, da si moč Jezusove skrivnosti: „Duh Gospodov je nad menoj, ker me je mazilil, da prinesem blagovest ubogim (Lk 4,18). Duh resnice, ustvari v meni srce ubožca, da bom mogel sprejeti Jezusovo odrešenje.

Rana na Jezusovi strani nam kaže, kje je bila zasnovana božja sinfonija ljubezni, ki je evharistija. V samem srcu Bogočloveka! To je goreč sad njegove domiselne ljubezni, ki nas očiščuje.

- ▶ Srčno sem želel jesti z vami to velikonočno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, preden ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu (Lk 22, 15-16).

Marija in Janez

- ▶ V Janezovem evangeliju beremo kako Marija in Janez stojita drug ob drugem.
- ▶ Marijin plašč je bel, kar pomeni zmago (Raz 3,5); očiščenje (Raz 7,14); in dobrohotnost (Raz 19,8). Dragulji na plašču se nanašajo na milosti Svetega Duha. Temno rdeča pod plaščem pa se nanaša na ljubezen, medtem ko je obleka vijolična, ki simbolizira skrinjo zaveze (2Mz 26, 1-4).
- ▶ Marijina leva roka je položena na njeno lice, njeno sprejemanje in njena ljubezen do Janeza, in njena desnica kaže na Janeza, medtem ko njene oči oznanjajo, da sprejema Kristusove besede "Žena, glej, tvoj sin..." (Janez 19:26)

Marija in Janez

Opazujemo lahko kako na apostola Janeza kaplja kri.
Predstavlja, kako Jezusova kri odrešuje Božje ljudstvo.

Janezov plašč je rožnat, kar pomeni večno modrost, medtem ko je njegova tunika bela, kar pomeni čistost. Njegov položaj je med Jezusom in Marijo, ker je učenec, ki ga ljubita oba. Marija "tu je tvoj sin, Janez tukaj je tvoja mati".

Marija postane mati Cerkve. Naša, tvoja mati!

Marija Magdalena

- ▶ Marija Magdalena, ki je upodobljena tik ob Jezusu na desni strani, je zelo posebna osebnost, ker je blizu Kristusu; njena roka je položena na brado, kar kaže na zaupno skrivnost. Jezusova daritev stoječe pod križev poveže v občudovanju, čaščenju.
- ▶ Nebeški Oče zahvaljujemo se ti za moč Jezusove krvi, ki je sposobna zbrati v edinosti tvoje otroke, tvoje tako razpršene otroke.

Marija Kleopa

- ▶ Nekateri avtorji pravijo, da je Jakobova mati, nosi oblačila zemeljske barve, simbol ponižnosti, njen svetlozelen plašč pa predstavlja upanje. Njeno občudovanje Jezusa je razvidno iz kretnje njene roke.
- ▶ Povečujemo te, Oče, za Mirijo, to ponižno ženo, ki je hodila za Jezusom in mu služila. Bodi povečevan za slavo ponižnih, ki jim boš dal sijati na dan tvoje luči.

Stotnik iz Kafarnauma

V levi roki drži kos lesa, ki kaže na zgradbo sinagoge (Lk 7,1-10). Otrok na njegovem ramenu je njegov sin, ki ga je Jezus ozdravil, tri glave za otrokom pa prikazujejo »njega in njegovo družino« (Jn 4,45–54). Palec in dva prsta simbolizirata Trojico, sklenjeni prsti pa prikazujejo skrito skrivnost dveh narav Jezusa Kristusa. »Resnično je Božji sin« (Mr 15,39)

Bodi slavljen Oče, za iščoče srce poganskega stotnika. Preizkušnja, bolezen sina, je bila zanj in za vso njegovo družino pot k Življenju. Tvoje poti niso naše poti, a mi te želimo slaviti za vsako od tvojih poti.

Angeli strmijo

- Ob Jezusovih prebodenih rokah vidimo so upodobljeni angeli, ki burno razpravljajo o skrivnosti, ki se jim je razkrila. »Bog je tako vzljubil svet, da je dal svojega edinega sina, da kdor veruje vanj, ne bo nikoli umrl, ampak bo imel večno življenje« (Jn 3,16)

NALOGA:

Vstanite in posnemajte držo rok angelov ob pogledu na Jezusove rane. Skupaj z njimi občudujmo Božjo ljubezen. (npr.15s)

Vojaka

- ▶ V višini Jezusovih kolen sta upodobljena rimski in tempeljski vojak. S svojo enako držo sporočata enako odgovornost.
- ▶ Bog usmiljenja, poveljučujemo te, ker sta v tvojem kraljestvu osupljivo navzoča rimski vojak in tempeljski stražnik. Predstavljata tiste, ki so usmrtili tvojega edinorojenega sina. Daj vsem, ki jih zatirajo njihovi lastni grehi, da v zaupanju pridejo k Jezusu in da najdejo v njegovih ranah ozdravljenje za svoje duše.

- ▶ Na dnu ikone je šest neznanih svetnikov, za katere znanstveniki menijo, da so sveti Damijan, Rufin, Mihael, Janez Krstnik, Peter in Pavel, zavetniki cerkva na območju Assisija. Sveti Damian je bil zavetnik cerkve, kjer je bil križ, Sveti Ruffin pa zavetnik Assisija. Poškodba na ikoni ne omogoča njihove prepoznave.
- ▶ Zavedajmo se, da smo sami te male podobe v nastajanju. Jezus nam omogoča rast. Cerkev nas hrani z njim, ki je njeno življenje samo.

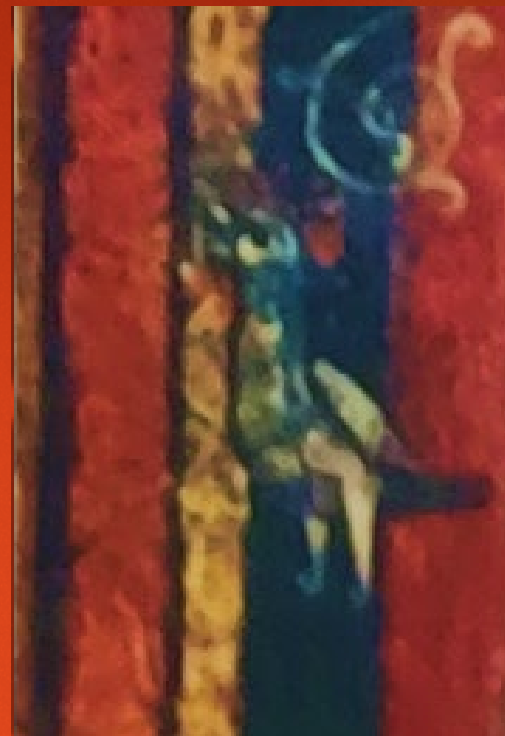
Grobnica

- Kot je bilo že omenjeno, je za Kristusom odprta grobnica; Kristus je živ in stoji nad grobom. Rdeča ljubezen presega črno smrti. Poteze svetnikov, stoječih ob Jezusovih rokah ne poznamo. Kažeta na vero. Ali sta to lahko Peter in Janez pri praznem grobu? (Čet 20:3 - 9)

Petelin

- ▶ Vključitev petelina v ikono spominja na Petrovo zanikanje, da je svoj greh obžaloval in bridko jokal.
- ▶ Drugič, petelin oznanja novo zarjo vstalega Kristusa, prave luči. (Janez 2,8)
- ▶ Vabi, da tudi sami obžalujemo svoje grehe in krepimo vero, da bo petelinje petje pospremilo tudi naše vstajenje, ko bomo vstali skupaj s Kristusom.

- ▶ Okrog križa so različni kaligrafski zvitki, ki bi lahko predstavljali skrivnostno trto: »Jaz sem trta, vi ste mladike ...« (Janez 15), spominja na Jezusove besede: »Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje.,»
- ▶ Na vznožju križa se zdi, da je del, ki spominja na skalo, simbol Petra, prvega poglavarja Cerkve.
- ▶ Školjke pa so simboli večnosti. Odrešeni smo za vso večnost.

Številke

- ▶ Na ikoni je 33 figur:
 - ▶ 1 Kristusov lik,
 - ▶ 1 očetova roka,
 - ▶ 5 večjih figur,
 - ▶ 2 manjši figuri,
 - ▶ 14 angelov,
 - ▶ 2 neznani figuri ob Jezusovih rokah,
 - ▶ 1 majhen otrok,
 - ▶ 6 neznanih figur na dnu križa
 - ▶ 1 petelin.
- ▶ Nato je 33 žebeljev vzdolž okvirjev tik znotraj školjk in 7 okoli avreole. Na izseku slike vidimo tri enega za drugim v vodoravni vrsti, ki se med seboj dotikajo.

